

แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา
อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา
และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

.....

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม โดยให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การต้นสิ้นความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว ประกอบกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนให้แก่พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมถึงพนักงานจ้าง ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรักษาจริยธรรม

ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน โดยได้กำหนดข้อควรกระทำ Dos และข้อไม่ควรกระทำ Don'ts ทั้งในส่วนของจริยธรรมหลักและจริยธรรมทั่วไป เพื่อให้พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมถึงพนักงานจ้าง ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโสม มีความเข้าใจในมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม สามารถนำไปปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

ก. จริยธรรมหลัก

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none">- ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติ เป็นสำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์- จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคง- นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพ นับถือ มาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ- ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจสืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน- แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์- สนับสนุนและมีส่วนร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ- แสดงออกถึงความเชื่อมั่น และสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none">- แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ- กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ- แสดงกริยาวาจา หรือออกอาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง- ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง- แสดงออกด้วยกริยาหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	<ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี- รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ ตามกฎหมายและระเบียบ- มีจิตสำนึกที่ดี และตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชน- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล- รับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนพร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น	<ul style="list-style-type: none">- แสดงพฤติกรรม ซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ- หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ- อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผน- ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	<ul style="list-style-type: none">- กล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ไม่ถูกต้อง- ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม- ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย- กล้าแจ้งเหตุหรือข้อร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ- ยืนหยัดในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ	<ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม- ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น- ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การกระทำที่ขาดความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none">- มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน - สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน - มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	<ul style="list-style-type: none">- กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยงเกี่ยงงอนในการปฏิบัติหน้าที่ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ - ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ ต่อร่วมปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	<ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง - ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์ - มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม - รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชนผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการระเบียบหรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน - ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติหรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none">- ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมปราศจาก อคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะ ของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม-ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเที่ยงธรรม- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ- ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ- เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย- ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า	<ul style="list-style-type: none">- เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง- อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง- แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	<ul style="list-style-type: none">- ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติ ศักดิ์ของความเป็นพนักงาน ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิต ตาม หลัก ปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง- ดำรงตนเป็นข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีโดยน้อม นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงพระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนาและ จรรยาวิชาชีพอมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตและการปฏิบัติ หน้าที่- ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด- เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ ต่อสังคมและ ประเทศชาติตามความ เหมาะสม- ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของปวงชน ชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มี วินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี อันดีงาม- ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดย ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	<ul style="list-style-type: none">- ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตนเกิน กว่าฐานะานุรูปแห่งตน- ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติ ภูมิ ศักดิ์ศรี และ ภาพลักษณ์ของตนเองและ ราชการ- แสดงกิริยาอาการหรือ พฤติกรรมอันมีลักษณะเป็น การคุกคามทางเพศ

ข. จริยธรรมทั่วไป

จริยธรรม	ข้อควรกระทำ	ข้อไม่ควรกระทำ
๑. ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน	- ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก อุทิศตนปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน	- ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล
๒. ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย	- ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย	- ใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างไม่ระมัดระวังทำให้เกิดความเสียหาย และใช้ทรัพย์สินโดยไม่ประหยัดคุ่มค่า
๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี	- ปฏิบัติหน้าที่และให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี	- ปฏิบัติหน้าที่และให้บริการประชาชนด้วยกิริยาวาจาที่ไม่สุภาพ หรือมีอคติ
๔. มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	- มุ่งบริการประชาชนและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	- ปล่อยปละละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นความเดือดร้อนของประชาชน เลือกปฏิบัติหรือปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน
๕. จัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- ปฏิบัติหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าและไม่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน
๖. ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน	- บริการให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้องครบถ้วน โดยไม่บิดเบือน	- ปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงโดยไม่เปิดเผยข้อมูลในความรับผิดชอบของตนหรือบิดเบือนข้อมูลที่เปิดเผยให้แก่ประชาชนทราบ
๗. เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	- ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	- ไม่เรียนรู้ หรือพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง
๘. ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นหลัก ละเว้นการเรียกรับหรือดำเนินการใดที่ ประสงค์จะให้ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่	ปฏิบัติหน้าที่ยึดถือประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก และเพิกเฉยต่อการพบเห็นการเรียกรับผลประโยชน์อื่นใดเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๙. ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรม	- ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรม	- หลีกเลียงการปฏิบัติตามประมวล จริยธรรม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และหลักธรรมาภิบาล

